हिज मास्टर्स व्हॉईस

मे १९३३

मराठी ❖ आणि ❖

प्रो. विनायकराव पटवर्धन

हिंदुस्तानी रेकॉर्डस

नवीन इलेक्ट्रीक रेकॉर्डिंग

MARATHI & HINDUSTANI SUPPLEMENT
MAY 1933

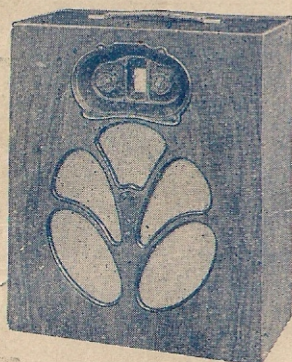

आपणांजवळ विद्युत्संचय नसला

आणि

आपण प्रवासांत असला........तर

सुपरहेट पोर्टेबल सिक्स

नेण्या आणण्यास सोपा स्वयंपूरित

सुपर हेट सिलेक्टिव्हिटी

अत्यंत तीक्ष्ण

लोकल डिफ

बॅटरीचा खर्च कमी

नक्षी केलेला वॉलनट कॅबिनेट.

किंमत रु. ३६०

आपणाजवळ " हिज मास्टर्स व्हॉइस " चा रिसीव्हर असल्यावर आपण पृथ्वीच्या पाठीवर कोठेहि जा. आपणाला रेडिओ ऐकावयास मिळेल. कारण " हिज मास्टर्स व्हॉइस " सुपरहेट सरकीट आपल्या परमोच्च कोटीस असलेली आधुनिक सिलेक्टिव्हीटी एका पोर्टेबलमध्यें आणून सोडण्यांत यशस्वी झाली आहे. याचेच फल म्हणजे हा स्वयंपूरित व सहज नेतां येण्याजोगा रिसिव्हर होय. रेडिओ रिसिव्ह करण्यांत यानें मोठ्या रिसीव्हरवर ताण केलेली आहे. मोठी रेंज असलेला सिक्स व्हाल्व रिसीव्हर लहान मुलालाहि चालवितां येण्यासारखा सिंगल नॉब टयुनिंग सहित बॅटरीचा खर्च कमी. आणि दिसायला सुबक ! बाजारांतील सर्वोत्कृष्ठ पोर्टेबल अशी वायरलेस जाणणाऱ्यांनीं या सुपर हेट पोर्टेबलची वाखाणणी केली आहे.

" हिज मास्टर्स व्हॉईस "

" मुळाबरहुकूम " रेडिओ आणि रेडिओग्राम्स

दुसरी बाजू:—किंतिहि जरी समजावि मना । शांति येईना । तरि ^या ॥धृ०॥
विपत्ति घोर अशी कोसळ्ं शिरीं पाहे । कसली कोठुनिती ।
येइ कळेना कीं हें । बहु हुर हुर परी लागुनि अंतरिं
राहे । जणुं ती भावि महा संकट छाया आहे ॥ १ ॥

N 5029 { प्रेममया हृदया — बागेश्री-सज्जन
५०२९ { प्रेमा प्रेम साक्षी होतां — जिल्हा पिलु ,,

Master SHANTARAM — मास्तर शांताराम

[ANAND VILAS S. MANDALI]

(आनंद विलास सं. मंडळी)

N 5032 { म्हातुर झाल्यावरी — स्थानिक स्वराज्य
५०३२ { ह्यो गडी वामन बनुनश्यानी — विश्व वैचित्र्य

GANDHARVA TARA OF POONA — गन्धर्व तारा (पुणें)

N 5033 { कोंकणी ग वस्ती — लावणी
५०३३ { घरावरूनि टिटवी गेली — ,,

SHAHIR NANIVADEKAR — शाहीर नानिवडेकर

N 5028 { सद्यः स्थितीचा पोवाडा — भाग १ ला
५०२८ { ,, ,, ,, — भाग २रा

HINDUSTANI RECORDS — हिंदुस्तानी रेकॉर्ड

Bai Gangoobai of Hubli — बाई गंगुबाई (हुबळी)

N 5645 / ५६४५
- कित गयो बावरी बना — मांड केरवा
- श्याम सुंदर तोरी — खमाज ठुमरी

हुबळी येथील नामांकित बाल गायीका बाई गंगुबाई यांचे नांव ग्रामो-फोन क्षेत्रांत चमकूं लागलें आहे. यांचा पहिलाच ठुमरीचा रेकॉर्ड आश्रय-दात्यांच्या आदरास व संग्रहास अल्पावधींत पात्र झाला आहे. नूतन रेकॉर्ड पूर्वोक्त रेकॉर्डपेक्षां सवाई निपजेल असा कित्येकांचा तर्क आहे. चालू रेकॉर्ड च्या दोन्ही बाजूवर लोकांच्या परिचयांतील दोन ठुमरीवजा पदें आहेत. मांड रागांतील केरवा तालांत गायिलेली ' कित गयो ' आणि खमाज रागांतील ठुमरी ' शामसुंदर तोरी ' चटकदार वठलीं आहेत. लवचीक गळा, मधुर आवाज, श्रीकृष्ण स्तुतीपर गायन पुनः पुनः ऐकून मन बावरें बनलें तर त्यांत नवल तें काय ?

एक बाजूः—कित गयो बावरी बना हो साबीर ए पीया ।
कानुमें कुंडल गल मृग छाला घर धर अलक जगा ॥
अंतरा–शेख फरीद की लाडली सबिर पिया,
कलीयर लीयो बला ॥१॥

दुसरी बाजूः—श्याम सुंदर तोरी देखी हा सुरतिया भूल गयी सुद सारी ।
अंतरा–मोर मुकुट मकराकृत कुंडल गले माल बैजयंती राजे

कमल नयन करूबन विराजे। कोटी सदन बली हा रे।
अरे कन्हैया प्यारे भूल गयी सुद सारी ॥१॥

N 5640 / ५६४० — रुखे पूर नूर है — गजल
हमने दरफर्द तुझें — ,,

Miss Mehbub Jan of Sholapur

मिस मेहबुब जान (सोलापूर)

N 5646 / ५६४६ — भंवदा यारदा — वसंत ललत जलद
तराणा–ताना नादिर दिर दिम

ग्रामोफोन ऐकण्याचा ज्यांना छंद आहे ते **मिस मेहबुब जान** यांच्या दोन चार रेकॉर्डस ऐकण्याची हमखास शिफारस करतात. "भवंदा यारदा" ही जलद ललत रागांतील गंभीर चीज परीणामकारक वठली आहे. 'वसंत' रागाचा तराणाही श्रवणीय आहे. निरनिराळ्या हरकती व गोड ताना घेऊन मिस मेहबुब जान या सुंदर रागदर्शन घडवितात.

एक बाजूः—भंवदा यारदा जो बनाये दुज नजरये नहि आवेंदा ॥
अंतरा । अलीफ मीम बिच फरक ना कोई, ये अलीफ मीम
बना आवेंदा ॥१॥

दुसरी बाजूः—ताना ना दिर दिर दिम, तादीम ता देरना ।
अता दीम तादीम तोम तनाना ओदानी
दानी तदानी तदानी दिर दिर तारे दानी ॥
अंतरा । ओदानी दानी तदानी दीम तननननन

दीम तननन दीम तननननम दीम ॥
धा धा किट तक धा कीट तक धुम किट तक
धा ते न ॥ ताना० ॥

N 5635	५६३५	जावोजी जावो सैंय्या	ठुमरी
		मां चमके बिजलिया	सूर मल्हार

Prof. NARAYANRAO VYAS प्रो. नारायणराव व्यास

N 5647	५६४७	सखी मोरी रुमझुम	दुर्गा
		नीर भरन कैसे जाउं	तिलक कामोद

प्रो. नारायणराव व्यास यांच्या रेकॉर्ड संगीतावर रसिकांची जी भक्ति जडली आहे तिचा कोणीहि हेवा करावा. प्रो. व्यासांचा एकूण एक रेकॉर्ड संग्रहीं बाळगण्याची अभिलाषा कित्येकांची असते. दरमहा यांचा नवा रेकॉर्ड सप्लीमेंट लिस्ट मध्यें दिसला नाहीं कीं कित्येकांना चुकल्या सारखें वाटून ते पत्रद्वारे विचारणा करावयास चुकत नाहींत. प्रो. व्यास यांनीं 'ग्रामोफोन संगीत' म्हणून आपल्या लोकप्रिय रेकॉर्डचें नोटेशन पुस्तक नुकतेंच प्रसिद्ध केलें आहे. अभ्यासूंना तें चांगलेंच मार्गदर्शक होईल. तीन मिनिटांच्या अवधींत टीचभर लांबी रुंदीच्या रेकॉर्डमध्यें गायनांतील ब्रह्मानंदाचा साक्षात्कार घडतो म्हणूनच रसिकांना त्यांच्या रेकॉर्डचें वेड लागलें. चालू रेकॉर्ड 'सखी मोरी रुम झुम' आणि 'निर भरन कैसे जाऊं' या दोन्ही चिजा लोकप्रिय असून प्रत्येक लहानथोर गवयास त्या अवगत असतात. किंबहुना या चीजा गाण्यांत आपलें प्राविण्य दाखवून ते रसिकांवर छाप ठेवण्याचा प्रयत्न करतात. दुर्गा व तिलक कामोद हे दोन्ही राग, चीजांतील भावदर्शन करावयास अत्यंत

प्रभावशाली ठरले आहेत, हें रेकॉर्ड ऐकतांच प्रत्ययास येईल. आश्रयदात्यांनीं, रसिकांनीं, सर्वांनीच हा रेकॉर्ड एकवार ऐकून त्याविषयीं आपलें स्वतःचें मत बनवावें हेंच श्रेयस्कर !

एक बाजूः—सखी मोरी रुमझूम बादल गरजे बरसे।
रैन अंधेरी काली बिजली चमके कैसे जाऊं मैं
पिया पास बादल गरजे बरसे। १ ॥

दुसरी बाजूः-नीर भरन कैसे जाऊं, सखी अब
डगरी चलत मोसे करत रार मैं ॥
ऐसो चंचल चपल हटनट खट मानत
न काहुं की बात बिनति करत मैं तो गयेरी
हार अब ॥१॥

N 5633	५६३३	माथे तेरे	शंकर
		बालम छेडे	खमाज मांड ठुंबरी
N 5638	५६३८	सूंधे बोल	भूपाली (ख्याल)
		बरन नैन	भूपाली

Prof. VINAYAKRAO PATWARDHAN

प्रो. विनायकराव पटवर्धन

N 5648	५६४८	देखो सखी आज	मल्हार झपताल
		तराणा	हिंडोल

कै. विष्णुपंत पलुस्कर आणि त्यांचा शिष्यवृंद यांनीं संगित कलेच्या अभिवृद्धिसाठीं जे कायावाचामनें करून अविश्रांत परिश्रम केले त्याची सार्थकता हळु

हळु दिसूं लागली आहे. ठिकठिकाणीं गायन-संगीत कलेचा प्रसार व प्रचार कर-ण्याकरतां विद्यालयें, समाज आणि संस्था स्थापन होत असून त्यांच्या आश्रय-दात्यांचा वर्गही दिवसें दिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत आहे. पंडितजींच्या प्रमुख प्रमुख शिष्यांनीं रेडीओ ग्रामोफोन द्वारें गायन कलेची व रसीक जनांची सेवा करण्याचा स्तुत्य उपक्रम केला आहे. प्रो. पटवर्धन यांची संगीत कलेची सेवा अनेकविध स्वरुपाची आहे. ग्रामोफोनच्या सहाय्यानें त्यांनीं अनेक चिजा व तराणे यांचा केलेला प्रचार यशस्वी झाला आहे. चालू रेकार्ड लोकांना पसंत पडेल अशी खात्री वाटते. कारण तो सुंदर व्हावा म्हणून प्रोफेसरांनीं पराकाष्ठा केली आहे. तराणा गाण्यांत त्यांचा हातखंडा आहे. आणि मल्हार रागांतील चीजही उठावदार झाली आहे. मुंबईचे सुप्रसिद्ध तबलजी विष्णुपंत शिरोडकर व रेडीओ ग्रामोफोनचे हार्मोनियमपटु मास्टर रत्नकांत यांची सर्वांग सुंदर साथ हीही रेकार्डच्या लौकिकांत भर घालण्यास कारणीभूत असें येथें नमूद केलें तर तें अस्थानी होणार नाहीं.

एक बाजूः——देखो सखि आज रघुनाथ शोभा बनी ॥धृ०॥
सरयु मज्जन किये संग सज्जन लिये ।
हेतुजसपर हिये कृपा कोमल धनी ॥१॥

दुसरी बाजू;——द्रे द्रे द्रे द्रे तननन देरेना तदारे दानी तारे दानी
द्रे द्रे दानी द्रेदानी द्रेद्रानी दानी तारे दानी ।
द्रे दानी तद्रे द्रे द्रे द्रे तननन तदारे नितारे
तनारे तारे दानी ॥ नादीर दीर तुंदीर दीर
तननननन धाकीट तक धुमकीट तक
नग धिरीकीट धिरीकीट तक दीर दीर दीर

तनन दृतन दृतन तदरे तदरे तारे दानी
तारे दानी तारे दानी धा कीट तक धुम कीट
तक गदीगन धा गदीगन धा ना दीर दीर
दीर धा तुंदीर दीर दीर धा तक डां धुमकीट
तक गदीगन नग धीर कीट तक धा नग
धीर कीट तक धा नग धीर कीट तक धा ॥

N 5634 ५६३४	कुतुबदीन	तोडी, द्रुत एकताल
	नैननम आनबान	मुलतानी, ,,

Master Mohan of Una — मास्तर मोहन (उना)

N 5649 ५६४९	हुं दिलसे फिदा	भाग १ ला	गजल
	,, ,, ,,	भाग २ रा	,,

ग्रामोफोनच्या सार्वत्रिक प्रसारास मुस्लीम बांधवांनीं मोठ्या प्रमाणावर हातभार लाविलेला आहे. त्यांच्या करतां मोहरमच्या सणानिमित्त खास देणगी म्हणून हा रेकार्ड **मास्टर मोहन उनावाला** यांनीं परिश्रमपूर्वक तयार केला आहे. मोहरमची ऐतिहासिक कथा आधाराला धरून सदरहू गझल रंगविला असल्यामुळें श्रोता ' दिलसे फिदा ' होणार यांत शंकाच नाहीं. गझल म्हणण्यांत मास्टर मोहनची ख्याती आहे. सदरहू रेकार्ड कर्त्याच्या कीर्तींत भर टाकीलच परंतु आमच्या मुस्लीम बांधवांसही हा एक अमूल्य स्वर्गीय ठेवाच प्राप्त झाल्याचा लाभ होईल.

एक बाजूः—हुं दिलसे फिदा आले रसुले मदनीपर
हजरत के गुले बागे रिसालत चमनीपर

लिखा खत कुफिओने पहेले युंके आईए एषाह
जमाल अपना हमे बेहेरे खुदा दिखलाईए एषाह
भटकने फिरते हे राहे खुदा वतलाईए एषाह
मैं अझझ के यां आईए एषाह
खूद आपही बुलवाके मदिने से बस अफसोस
और मौजूद थे कु फारस भी ते गझनी पर के झबी--हुं...
प्यासे प्यासे करते ही खंजर गलेपर चल गया
में पियासा शोकसे में सरके बलमें जामलुं
जब गिरा खंजर गले पर मुझे निकला लाईला
क्यों न कुरबान जाऊं वारीस क्यों न उनका नाम लुं
अय मेरे नानाकी उन्नत ऊनके खातर जान हुं
डुबताहे ऊनका बेडा क्युं न लंगर थाम लुं
हुसने न काथा सर झुका राझ बेर झाथे
अमादा हुवे कुफीओ गरदन झदनीपर--हुं०

दुसरी बाजूः--हुं दिलसे फिदा आले रसुले मदनीपर
हजरत के गुले बागे रीसालत चमनीपर
कहा नबीनेके आज होता है दर्द मेरे जिगरके नीचे
हुसेन प्यासा खडा हैं सर झुकाये ते गोत वरके नीचे
लईनने जबके हाथ काटा उतरके अपने सुतर के नीचे
और खून बहे बहेके जम रहाथा नुरे नबीके नझर के नीचे
अलीकी तलवार रो रहिथी लटकतीथी जो कमर के नीचे
कहा हे जिबरील मालुम पावे मेरे नवासे कोपरके नीचे
थरा गये मरकदमें जनाबे रसूल अकरम

ओर तेग पडी उनके यकीके यमनीपर यमनीपर यमनी०
मरकदसे चिल्लाती हुइ आई फातमा
रो रो के सुकन लब येयुं फरमाई फातमा
असगर को प्यासा देखकर चिलाई फातमा
रो रो के कुफीयोसें युं फरमाई फातमां
असगर को प्यासा देखकर कहा शीम्रसे झालपर
कर रहेम जरा क्यु किये दिल शीकनीपर शीकनीपर

Master Bhagwandas **मास्तर भगवानदास**

N 5641 { अखंड चिदानंद देवाधिदेवं
५६४१ { धन्य जननी जन्मभूमि

G. N. Joshi. B. A. (Amateur) **जी. एन्. जोशी. बी. ए.**

N 5642 { दिल चुराये हुवे — गझल
५६४२ { मिलना था तो मिल ले ते — बागेश्री धुमाळी

N 5639 { गोरी धीरे चलो — कॉफी धुमाळी
५६३९ { जाके मथुरा — ,,

Gajananrao Joshi (Aundh) **गजाननराव जोशी (औंध)**

N 5643 { आवत घर आये बालम मोरा — तिलक कामोद–त्रिताल
५६४३ { तुम सुगर चतुर बैंया — केदार एकताल

TARAJAN OF GADAG **ताराजान (गदग)**

N 5644 { दिल मेरे बरसे लिया — गजल
५६४४ { कब तक्त तनी रहेगी — ,,

CHIMANLAL — **चीमनलाल**

N 5637 / ५६३७
- गांधीने होरी मचाई — कॉफी
- मुझको बना कर मित्र — जन स्तवन

ASHRAFKHAN — **अशरफखान**

N 5636 / ५६३६
- गरीबोंकाभी कोई आसरा — आगा हश्रकृत–गझल.
- घरसे जंगलीकी तरफ — ,, ,,

INSTRUMENTAL RECORDS — वार्जीत्र रेकॉर्ड

K. S. NARPATSINGH OF RAJPIPLA

कुमार श्री नरपतसिंह (राजपिपला)

N 5908 / ५९०८
- हार्मोनियम गत–यमन त्रिताल. (बनविणार स्वर्गस्थ उस्ताद नारायणदास मनसुखराम
- ,, ,,–मेघसारंग झपताल.

GAJANANRAO JOSHI OF AUNDH

गजाननराव जोशी (औंध)

N 5907 / ५९०७
- फिडल गत– (राधे कृष्ण बोल)
- ,, ,, बिहाग राग

MASTER SOMAN — **मास्टर सोमण**

N 5906 / ५९०६
- दिलरुबा गत (जाके मथुरा)
- ,, ,, मांड (गोविंद तेरो)

CANARESE RECORDS कानडी रेकॉर्डस्

Bai Sitabai of Devar Hubli बाई सिताबाई, देवर हुबळी

N 5039 ५०३९	इवने गिरिजा रमणने	आनंद भैरवी–त्रिकट–सद्दानंद
	प्रियनाथा दीन दासी	भैरवी–दादरा–संदेह सम्राज्य

Nilkanthrao Gadgoli निलकंठराव गाडगोली

N 5040 ५०४०	यशवनुदय पालिसुश	सारंग ताल एक्का–रामायण
	अनुज भरतबा	गुजरी तोडी त्रिताल – ,,

BasAvraj Mansur बसवराज मन्सूर

N 5041 ५०४१	दय माडी के शरणांगता	आनंद भैरवी-त्रिवट–भामिनी
	चंद्रिका ईकेया	अरबी–त्रिवट– ,,

VANKATRAO RAMDURG वेंकटराव रामदुर्ग

N 5042 ५०४२	धन्य धन्य मम भाग्य देवी	बिहाग–त्रिवट शयरसोसे
	माते त्यागिसी भावना	देस– ,, तुळशीदास

Andaneppa Indoor (Blind Singer)

अंदानेप्पा इंदोर (अंध गवई)

N 5043 ५०४३	सर्वांतरयामी-नटभैरवी-चतुर सूत्री जाति त्रिपुट-त्यागराज कृति	
	निन्नुविना सुखमुगान –चक्रवाक रुपक	,,

—:o—

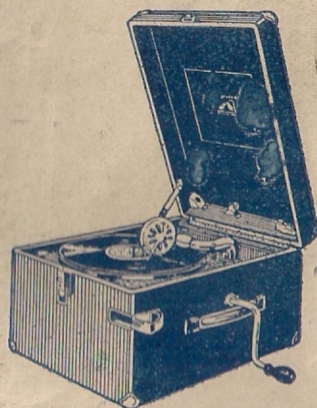

“ हिज मास्टर्स व्हॉईस ”

नवा डबल स्प्रींग पोर्टेबल

मॉडेल नं. ११४

किंमत रु. १५५

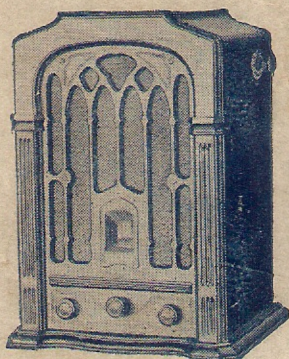
पिंगट रंगाच्या जलाभेद्य कातडीनें तयार केलेला कोन वाटोळें असलेला व धातुच्या चकत्या लाविलेला. क्रोमियम प्लेटेड फिटिंग्ज. डबल स्प्रिंग मोटर. सुधारलेल्या जातीचा व नं. ५ ए च्या साउंड बॉक्स बरोबर बसविलेला टोन आर्म. नव्या घडणीचा आंतील हॉर्न. फिरविण्याच्या हँडलमध्यें स्लिप. एका हातानें चालविण्याचा लिड्-स्टे. कोणत्याहि घडणीच्या रेकॉर्डला लागणारा विश्वव्यापी आपोआप लागणारा ब्रेक.

किंमत रु. १५५ पोर्टेबलसमध्यें आपल्या किंमतीचा सव्याज्य जास्त मोबदला देणारा.

हें नवीन पोर्टेबल “ हिज मास्टर्स व्हॉइस ” चे व्यापारी आपणांस आनंदानें दाखवितील.

“ हिज मास्टर्स व्हॉईस ”

सुपर हेट टेन

रेडियो रिसीव्हर

युरोप व इतर खडांच्या प्रदेशांतील हजारो मैलावरील ब्रॉडकास्ट संगीत आपणाकडे ऐकण्यास आणणारे १० व्हॉल्वजचें सुपेरट्रोडाइन कन्सोलेट माडेल.

यामध्यें अति व सिलेक्टिव्हिटी व वातावरणांतील अडथळयावर विजय मिळविणारे विशेष घडणीचे सरकीटस, ॲटोमॅटिक व्हॉल्युम कन्ट्रोल व सिंगल डायल टयुनिंग आहेत. शॉर्ट आणि स्टँडर्ड वेव्ह ब्रॉडकास्ट घेणारा रिसीव्हर आहे. रेडियो इंजिनियर्सचें हें अपूव यशच होय. हा एका सुंदर कॅबिनेटमध्यें ठेविला आहे. चालविण्यास काटकसरीचा, बॅटरीज नसलेला, सुरू करण्यास एखाद्या लहान मुलालाहि येइल असा व पुनरुत्पादन अगदीं अस्सल प्रतीप्रमाणें. (अल्टरनेटिंग करंट मेन्स वरच चालणारा.)

विशेष माहितीसाठीं आपल्या जवळच्या ‘ हिज मास्टर्स व्हॉईस ” च्या व्यापाऱ्याजवळ विचारा.

Printed by Western Elc. P. Press, 78, Tamrind Lane Bombay, Published for the Gramophone Co., Ltd. by H. M. WATSON, 18, Military Square, Fort Bombay